

Lausuntopyyntö Ulosottolaitoksen toimipaikoista ja niiden tehtävistä annetun oikeusministeriön asetuksen muuttaminen (VN/19841/2024)

Suomen velalliset ry toteaa, että on valitettavaa säästötoimien tarve ulosottolaitoksen toimipaikkojen vähentämiseksi. Kuitenkin katsomme, että säästötoimet voidaan osittain korvata sähköisillä palveluilla, kuten jo osassa viranomaispalveluita tehdään tai osassa asioinnista Ulosottolaitoksessa tapahtuu. Tulee huomioida, ettei sähköiset palvelut ole kaikkien saatavilla johtuen esimerkiksi taloudellisesta asemasta tai ei ole osaamista niiden käyttämiseen itsenäisesti.

Osa kunnista tarjoaa kuntalaisille palvelupisteitä missä voi käyttää sähköisiä palveluita tai saada apua niiden käyttämiseen. Tulisi kuitenkin ottaa huomioon, etteivät kaikki kunnat tarjoa ilmaisia pisteitä mistä voi lähettää esimerkiksi turvapostia ulosottolaitokselle. Tulee myös huomioida, ettei kaikilla ole mahdollisuutta käyttää joukkoliikennettä tai sitä ei ole saatavilla esimerkiksi pienissä kunnissa haja-asutusseudulla. Oikeusministeriön tulisikin miettiä, olisiko kuntien kanssa tehtävä yhteistyö ratkaisu säästötoimien saamiseksi.

Ulosottolaitoksen toimipisteiden vähentäminen voisi olla mahdollista, jos palveluita osittain uudistettaisiin kuten esimerkiksi Kelan tai Verohallinnon osalta on tehty. Ulosottolaitoksen tulisikin päivittää palvelunsa tähän päivään eli sallia etätapaamiset esimerkiksi velallisen kotoa tai kunnan palvelupisteistä mistä on mahdollisuus järjestää etäyhteys tietoturvallisesti. Tätä mahdollisuutta käyttää jo käräjäoikeus istunnoissaan säästääkseen kuluissa. Ulosottokaaren mukaisesti kaikissa tapauksissa ei edellytetä velallisen henkilökohtaista tapaamista ulosottoasioiden käsittelyssä.

Suomen velalliset ry katsoo, että Ulosottolaitos tulisikin saattaa myös sähköisten palveluiden osalta tähän päivään, kuten on toimittu myös monen muun valtion laitoksen osalta. Sähköinen tunnistautuminen on monella suomalaisella käytössä, ja suurelta osin viranomaisten palvelut ovat siirtyneet sähköisiksi.

Velallisten asemaa ei saa heikentää entisestään uusilla kuluilla, jotka aiheutuisivat toimipisteiden pysymiseksi nykyisellään. Täten katsomme, että ulosottomaksujen korottaminen ei tulisi olla vaihtoehto kulujen kattamiseksi, koska nykyisin kulut, korot ja muut maksut ovat velallisille jo kohtuuttoman suuria.

Suomen velalliset ry esittää edelleen, että ulosottomaksujen suoritukset tulisi ensi sijassa kohdistaa pääomaan edistääkseen velallisen pääsyä velattomaksi kohtuullisessa ajassa, joka osaltaan myös vähentäisi velallisten määrää Suomessa ja täten kasvattaisi osaltaan valtion tuloja kansantalouden kohentuessa velallisen maksukyvyn parantuessa. Maksuhäiriömerkintä aiheuttaa enemmän velalliselle ongelmia omien asioiden hoidossa kuin esimerkiksi saatu rikostuomio.

Oikeilla ratkaisuilla olisi vaikutusta siihen, että ulosoton toimipisteitä voitaisiin vähentää tehokkaasti ilman, että asiakkaiden oikeusturvaa tai saavutettavuusdirektiiviä rikottaisiin.

Suomen velalliset ry kiittää pyynnöstä lausua asiasta.

Jari Kaikkonen
Suomen velalliset ry
Puheenjohtaja

Sari Packalén
Suomen velalliset ry
Sihteeri